

Česká zemědělská univerzita v Praze

Provozně ekonomická fakulta

Katedra obchodu a financí

Bakalářská práce

Metody hodnocení finanční situace podniku

Aline Sangho

© 2016 ČZU v Praze

ČESKÁ ZEMĚDĚLSKÁ UNIVERZITA V PRAZE

Provozně ekonomická fakulta

ZADÁNÍ BAKALÁŘSKÉ PRÁCE

Aline Sangho

Provoz a ekonomika

Název práce

Metody hodnocení finanční situace podniku

Název anglicky

Establishment Appreciation Methods

Cíle práce

Cílem práce je zpracovat teoretická východiska dané problematiky, aplikace těchto poznatků na modelovém příkladu a následné zhodnocení problémových oblastí.

Metodika

Metodika bude vycházet ze sběru a studia zákonných norem, odborné literatury, článků a dalších zdrojů tištěného a elektronického charakteru. Na základě jejich prostudování bude proveden výběr adekvátních teoretických východisek řešené problematiky. Tato teoretická východiska budou aplikována při zpracování modelového příkladu. Pro formulaci zhodnocení problémových oblastí a závěrů bude použita metoda syntézy zjištěných faktů.

Doporučený rozsah práce

30 – 40 stran

Klíčová slova

Rozvaha, výkaz zisku a ztráty, peněžní toky, pohledávky, závazky, vlastní kapitál, úvěry, zadlužení.

Doporučené zdroje informací

BLÁHA, Zdeněk Sid a JINDŘICHOVSKÁ, Irena. Jak posoudit finanční zdraví firmy. 2.vyd. Praha: Management Press, 1996.

GRÜNWARD, R. Finanční analýza – metody a využití. 1. vyd. Praha : VOX Consult. 1995.

KISLINGEROVÁ, Eva a HNILICA, Jiří. Finanční analýza : krok za krokem. 2. vyd. Praha: C.H. Beck, 2008.

KOCH, M. a ONDRÁK, V. Informační systémy a technologie. 3. vydání Brno: CERM, s.r.o., 2008.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Finanční analýza podniku. Vyd. 1. Brno : Computer Press, 2007.

SEDLÁČEK, Jaroslav. Účetní data v rukou manažera : finanční analýza v řízení firmy. 2. doplněné vyd. Brno : Computer Press, 2001. 220 s.

Předběžný termín obhajoby

2015/16 LS – PEF

Vedoucí práce

Ing. Markéta Levá

Garantující pracoviště

Katedra obchodu a financí

Elektronicky schváleno dne 29. 9. 2014

Ing. Helena Čermáková, Ph.D.

Vedoucí katedry

Elektronicky schváleno dne 10. 11. 2015

Ing. Martin Pelikán, Ph.D.

Děkan

V Praze dne 02. 03. 2016

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci „Metody hodnocení finanční situace podniku" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Praze dne 15. 2. 2016

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala Ing. Markétě Levé a doc. Ing. Antonínu Valderovi, CSc. za odborné vedení bakalářské práce.

Metody hodnocení finanční situace podniku

Establishment Appreciation Methods

Souhrn

Bakalářská práce se zabývá finanční analýzou a jejími metodami. První část je zaměřena na teoretická východiska dané problematiky, kde jsou zpracovány základní pojmy a poznatky. Popisuje úlohu finanční analýzy, její zdroje dat informací, zainteresovanost uživatelů a způsoby hodnocení. V praktické části jsou dílčí metody finanční analýzy aplikovány na schematickým příkladu v obchodní korporaci Novum Czech, s. r. o. Tato část je orientována na porovnávání finančního zdraví v období 2009-2013. Závěrečná kapitola obsahuje zhodnocení problémových oblastí a současně doporučení na jejich zlepšení.

Summary

The bachelor thesis deals financial analysis and its methods. The first part focuses on the theoretical part of the issue, where they are processed basic the concepts and knowledge. It describes the role of financial analysis, its data sources of information, interest of users and evaluation methods. In the practical part split financial analysis methods applied to a schematic example of a business corporation Novum Czech, Ltd. This part is oriented on comparing financial health in 2009-2013. The final chapter contains an evaluation of problem areas, along with recommendations for their improvement.

Klíčová slova: rozvaha, výkaz zisku a ztrát, peněžní toky, pohledávky, závazky, vlastní kapitál, úvěr, zadlužení, likvidita, majetek

Keywords: balance sheet, profit and loss account, cash flows, receivables, liabilities, equity, credit, indebtedness, liquidity, assets

Obsah

1	Úvod	9
2	Cíl práce a metodika	10
3	Teoretická východiska	11
3.1	Úloha a popis finanční analýzy	11
3.2	Uživatelé finanční analýzy	11
3.2.1	Interní uživatelé	11
3.2.2	Externí uživatelé	12
3.3	Základní zdroje informací	13
3.3.1	Rozvaha	13
3.3.2	Výkaz zisků a ztrát	17
3.3.3	Přehled o peněžních tocích	18
3.3.4	Příloha k účetní závěrce	19
3.4	Metody finanční analýzy	19
3.5	Horizontální analýza	23
3.6	Vertikální analýza	23
3.7	Analýza rozdílových ukazatelů	25
3.8	Analýza poměrových ukazatelů	26
3.8.1	Ukazatelé rentability	26
3.8.2	Ukazatelé aktivity	29
3.8.3	Ukazatelé likvidity	30
3.8.4	Ukazatelé zadluženosti	31
4	Analytická část	34
4.1	Základní údaje NOVUM Czech, s. r. o.	34
4.2	Horizontální analýza rozvahy	36
4.3	Vertikální analýza rozvahy	37

4.4	Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát.....	38
4.5	Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát.....	39
4.6	Analýza poměrových ukazatelů	40
4.6.1	Efektivnost.....	40
4.6.2	Aktivita.....	41
4.6.3	Likvidita	42
4.6.4	Stabilita.....	43
5	Celkové hodnocení výsledků finančních analýz	46
6	Závěr	48
7	Seznam použitých zdrojů	49
8	Přílohy.....	52
9	Seznam zkratk.....	54
Tabulka 1	Výsledky horizontální analýzy rozvahy	36
Tabulka 2	Výsledky vertikální analýzy rozvahy	37
Tabulka 3	Výsledky horizontální analýzy VZZ.....	38
Tabulka 4	Výsledky vertikální analýzy VZZ.....	39
Graf 1	Rentabilita.....	40
Graf 2	Aktivita	41
Graf 3	Likvidita.....	42
Graf 4	Zadluženost.....	43
Graf 5	Koeficient zadluženosti	44
Graf 6	Úrokové krytí.....	44
Obrázek 1	Zjednodušená struktura rozvahy	14
Obrázek 2	Zjednodušený přehled.....	18
Obrázek 3	Přehled o peněžních tocích (Cash flow)	19
Obrázek 4	Organizační struktura	35

1 Úvod

V dnešní době je kladen důraz na jednotný a věrohodný obraz o finanční, majetkové a důchodové situaci jak externím uživatelům, tak i řídicím pracovníkům podniků. Tento úkol se může stát obtížným, neboť oblast finanční analytiky není upravována legislativně právními předpisy nebo jednotnými standardy, jako je například účetnictví a daně. A proto byly vyvinuty určité technické postupy, které jsou všeobecně uznávány.

Finanční analýza je prostředek, který zjišťuje finanční zdraví podniku a demonstruje, jak firmu ekonomicky řídit. Obecně používané postupy zahrnují kvantitativní metody, které čerpají zpracované údaje z veřejně dostupných účetních výkazů. Vybrané indikátory určující finanční situaci podniku a jejího vývoje a z pravidel finančního řízení je možné vydedukovat optimální hodnoty k posouzení. Jednoduchý výpočet k jednotnému obrazu finančních poměrů nestačí. Je důležité mít k dispozici odborné úsudky analytiků z praxe, kteří na základě svých zkušeností mohou vytvořit věrohodný celek.

V této bakalářské práci jsou vypracovány nejpoužívanější metody finanční analytiky, které budou předvedeny na konkrétním příkladu v existující obchodní korporaci.

2 Cíl práce a metodika

Hlavním cílem bakalářské práce bylo zpracování teoretické rešerše na daný okruh témat, aplikace těchto poznatků na vzorovém příkladu a následné hodnocení problémových oblastí společnosti Novum Czech, s. r. o. Prvním dílčím cílem je vymezení teoretických východisek souvisejících se zkoumanou problematikou. Sekundárním dílčím cílem je aplikace finanční analýzy na modelovém příkladu. A finálním dílčím cílem je hodnocení zkoumaných oblastí.

Prvním krokem při řešení bakalářské práce bylo definování jejího tématu a struktury. Na základě této znalosti bylo možno vymezit oblasti teoretických východisek a literaturu, která souvisí s řešením výzkumného úkolu. Teoretická východiska tvoří literární přehled kompilační povahy témat a problematiky použitelné k dosažení stanovených cílů. Bylo nutné identifikovat základní pojmy, obecné poznatky, oblasti řešení, pochopit primární souvislosti mezi tematickými okruhy týkající se okruhu finanční analýzy. Těmito aspekty se zabývá 1. dílčí cíl bakalářské práce, ve kterém jsou na základě logické metody dedukce vymezena teoretická východiska důležitá zejména pro poznání zkoumané problematiky a dalších dílčích cílů řešených v rámci bakalářské práce. Tento dílčí cíl vychází z analýzy a následné syntézy sekundárních dat, jako jsou odborné publikace tuzemských i zahraničních autorů, odborná periodika, firemní dokumenty a dále publikované materiály v elektronické podobě.

Při zpracování druhého dílčího cíle byla využita především sekundární data z období až pěti let čerpána z účetních výkazů, výroční zprávy, interních dokumentů firmy, interních informací poskytnuté zaměstnanci společnosti a zainteresovanými osobami do dané problematiky. Pomocí zjištěných faktů byly vymodelovány jednotlivé metody finanční analýzy, které byly aplikovány na příkladu podniku. V rámci vlastní práce je použita analýza absolutních dat a analýza poměrových ukazatelů.

Třetím dílčím cílem této práce je formulace zhodnocených výsledků, byla použita metoda syntézy zjištěných faktů. Na základě dostupných interních dat a pomocí informací od zainteresovaných osob bude docíleno adekvátního posudku finančního zdraví podniku. Hodnocení bylo vypracováno na základě konzultací s odborníky z praxe, pro samotné propojení teoretických poznatků s odbornou praxí.

3 Teoretická východiska

3.1 Úloha a popis finanční analýzy

Finanční analýza v dnešní době je středem zájmu všech, kteří se podílejí na vytváření ekonomiky v daném státu. Každý zaměstnanec by měl dnes vědět, co znamenají konečná čísla v účetní závěrce už právě proto, že je jeho zájmem, aby se podniku dařilo. Největší význam má finanční analýza právě pro finanční a vrcholový management, kde je vytvářena logická zpětná vazba v podobě kontroly účinnosti a efektivnosti jejich práce (Kislingerová, Hnilica, 2008, s. 7).

Pojem finanční analýza podniku je vyjádřena jako metoda hodnocení finančního zdraví firmy, při které se získaná data rozdělují, agregují, poměřují mezi sebou navzájem, kvantifikují se vztahy mezi nimi, hledají příčinná spojení mezi daty a určuje se jejich vývoj. Tím se nám kvalitativně zvýší výstupní hodnota zpracovaných dat a jejich informační stránka. Finanční analýza podniku nám pomáhá se zaměřit na dané problémy a úspěchy v podniku. Díky ní pak můžeme těm daným problémům předejít a pomocí této analýzy dojít k určitým závěrům a rozhodnutí, které by mělo tvořit optimální kapitálovou strukturu podniku a také by mělo, co nejlépe generovat zisky a peněžní toky (Sedláček, 2011, s. 3).

3.2 Uživatelé finanční analýzy

Je celá řada uživatelů, kteří chtějí mít přehled o finanční situaci podniku. Jsou to tzv. subjekty a mohou být rozděleny na dvě části na externí a interní (Sedláček, 2011, s. 7).

3.2.1 Interní uživatelé

Hlavní manažeři

Manažeři potřebují vědět o finanční síle podniku zejména pro jeho dlouhodobé řízení. Je brán značný důraz na správnost informací, které manažer dostává a je schopen se lépe

rozhodnout o vývoji podniku do budoucna. Velice užitečné je také mít přehled o hospodaření konkurenčních firem (Grünwald, Holečková, 2007, s. 27).

Zaměstnanci

Jejich zájem na prosperitě firmy je zcela přirozený, aby jim dále byly přidělovány mzdy a měli, tak budoucí, sociální a finanční jistotu.

Vlastníci podniku

Kontrolují a hodnotí práci manažerů, jestli jsou jejich vynaložené finanční prostředky, které do firmy vložily vhodně zhodnocovány.

3.2.2 Externí uživatelé

Potencionální investoři

Neoddělitelnou součástí uživatelů informací jsou nepochybně investoři, kteří rovněž tvoří základní kapitál firmy. Na základě kvantifikovaných informací se rozhodují, zda do podniku investovat či svůj zájem na podílení uchovat i nadále. Zajímají se o ziskovost, stabilitu, míru rizika a likvidnost podniku (Bokšová, 2013, s. 34).

Věřitelé

Zpravidla jsou to například banky, které si prověřují potencionálního klienta, který žádá o úvěr. Zkoumají za jakých podmínek a kolik klientovi půjčí. Konkrétně je zajímá likvidita a solventnost dané společnosti.

Obchodní partneři

V rámci kvality spolupráce mezi dodavatelem a odběratelem by obě strany měly mít přehled o svém finančním stavu, aby se pak předešlo nepříjemným prostojeům. V skutečnosti se obchodní věřitelé zaměřují zejména na to, zda podnik je schopen hradit splatné závazky, jde o tzv. krátkodobou prosperitu. Zákazníci mají přirozený zájem na finanční situaci dodavatele z hlediska dlouhodobé spolupráce, aby v případě bankrotu dodavatele dokázala zachovat bezpečný chod firmy (Grünwald, Holečková, 2007, s. 30).

Stát

„K nejdůležitějším uživatelům účetnictví patří bezesporu státní orgány, jejichž snahou je formulovat racionální finanční politiku státu vůči podnikovému sektoru i jednotlivým odvětvím. Například orgány finanční správy se zaměřují na faktory, které ovlivňují výši rozpočtových příjmů (výběr daní, celní politika). Pomocí zákona o účetnictví a ostatních předpisů se snaží stát o větší průhlednost finančních informací a o jejich snadnější interpretaci z hlediska daňové způsobilosti plátce daně. Orgány místní správy a samosprávy mají obdobné zájmy jako centrální orgány, chtějí informace o finančním hospodaření podniků na svém území.“ (Bokšová, 2013, s. 35).

3.3 Základní zdroje informací

Neodmyslitelnou částí ve finančním rozhodování je datová báze účetní závěrky, která zahrnuje výkaz rozvahy (balance), výkaz zisku a ztrát (výsledovky) a také přílohu. Účetní závěrka se řadí do podnikových účetních výkazů, které lze rozčlenit na vnitropodnikové a finanční. Mezi finanční patří již zmíněné účetní výkazy, kde je jejich struktura závazně stanovena Ministerstvem financí. Slouží jako výchozí zdroj informací pro širokou veřejnost, jsou považovány za externí informace. Druhá skupina vnitropodnikových účetních výkazů naopak nevlastní právně závaznou strukturu a podnik si sám rozhodne, jakým způsobem je zveřejní. Poskytují specifické informace uvnitř podniku, které eliminují odchýlení od skutečnosti. V této práci bude kladen důraz na elementární účetní výkazy, které budou využívány pro finanční analýzu.

3.3.1 Rozvaha

Rozvaha neboli balance uvádí přehled jednotlivých položek aktiv na levé straně a pasiv na straně pravé, které se musí rovnat. Zachycuje stav majetku, závazků firmy, zdroje jejího krytí a kapitálu v peněžním vyjádření, k určitému datu a to je zejména k poslednímu dni účetního období (Grünwald, Holečková, 2007, s. 35; Bláha, Jindřichovská, 2006, s. 18).

Obrázek 1 Zjednodušená struktura rozvahy Rozvaha k 20XX

Aktiva	Pasiva
A. POHLEDÁVKY ZA UPS. VL. K.	A. VLASTNÍ KAPITÁL
B. DLOUHODOBÁ AKTIVA	Základní kapitál
Dlouhodobý nehmotný majetek	Kapitálové fondy
Dlouhodobý hmotný majetek	Fondy tvořené ze zisku
Finanční dlouhodobý majetek	Hospodářský výsledek m. o.
	Hospodářský výsledek ú. o.
C. OBĚŽNÁ AKTIVA	B. CIZÍ ZDROJE
Zásoby	Rerezvy
Pohledávky	Dlouhodobé závazky
Finanční majetek	Krátkodobé závazky
D. ČASOVÉ ROZLIŠENÍ	Bankovní úvěry a výpomoci
	C. ČASOVÉ ROZLIŠENÍ

Zdroj: Kislingerová, Hnilica, 2008, CD-ROM

„Členění aktiv (majetku) na dlouhodobý majetek (stálá aktiva) a krátkodobý oběžný majetek (oběžná aktiva), respektuje jejich postavení v reprodukčním procesu, tzn., že stálá aktiva si zachovávají svoji původní podobu v průběhu několika reprodukčních cyklů, odepisují se a svou hodnotu přenášejí postupně do hodnoty produkce, a oběžná aktiva mění svoji podobu hned několikrát v průběhu reprodukčního cyklu a přechází do spotřeby (do hodnoty produkce) jednorázově“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 35).

AKTIVA

- Stála aktiva

Neboli majetek podniku poskytující užité vlastnosti dlouhodobě. Jejich životnost je delší než jeden rok a rozdělují se na dlouhodobý hmotný, nehmotný a finanční majetek. V dlouhodobém hmotném a nehmotném majetku jsou určité výjimky při odepisování, například pozemky, umělecká díla a sbírky se neodepisují, a to z důvodu, že se neopotřebovávají, ale naopak časem jejich hodnota roste. Dlouhodobý finanční majetek se neodepisuje (Sedláček, 2011, s. 21).

Dlouhodobý hmotný majetek lze rozdělit dvě části: na movitou část a nemovitou. První část zahrnuje například stavby, pozemky a budovy. Do druhé movité části jsou zařazeny umělecká díla a sbírky, předměty kulturní hodnoty, samotné movité věci, popřípadě soubory movitých věcí (jako například dopravní prostředky, inventář, počítače, stroje a přístroje), jejichž cena musí být větší než 40 tis. Kč, jinak by se jednalo o tzv. drobný

hmotný majetek nebo zásobu (Sedláček, 2011, s. 21 a zároveň Grünwald, Holečková, 2007, s. 35).

Dlouhodobý nehmotný majetek zahrnuje software, ocenitelná práva (licence, know-how, patenty), výsledky výzkumu a vývoje. Je limitován pořizovací cenou, která nesmí být menší než 60 tis. Kč, a také již zmíněnou životností. Pokud by tyto podmínky nespĺňoval, bude řazen mezi drobný nehmotný majetek, tedy náklady (Portál veřejné správy, ©2015, s. 15).

Dlouhodobý finanční majetek je specifická podoba dlouhodobého investování volných peněžních prostředků, jedná se o podílení na tvorbě finančních výnosů. Slouží jako rezerva při překonání finanční krize a zároveň nesmí dojít k vlastní podnikatelské činnosti. Obsahuje půjčky poskytnuté ve skupině, podíly cenné papíry a ostatní půjčky, které mají splatnost delší než jeden rok (Sedláček, 2011, s. 21).

- Oběžná aktiva

Nazývaná rovněž běžná nebo krátkodobá aktiva, kdy se majetek nepřeměňuje postupně, ale najednou či během jednoho roku (s výjimkou dlouhodobých pohledávek). Slouží převážně k uskutečnění hospodářské činnosti. Jsou k nim řazeny zejména zásoby (materiál, výrobky, nedokončená výroba, polotovary a zboží), krátkodobý finanční majetek (peníze, krátkodobé cenné papíry a bankovní účty), drobný hmotný majetek, dlouhodobé a krátkodobé pohledávky (Grünwald, Holečková, 2007, s. 37).

- Časové rozlišení

„V aktivech se týká nákladů příštích období, (např. předem placené nájemné, předplatné) a příjmů příštích období (např. provedené nevyfakturované práce a služby)“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 38).

- Pohledávky za upsaný základní kapitál

„Pohledávky za upsaný základní kapitál“ obsahují pohledávky za upisovatele, společníky a členy družstva plynoucí z povinnosti splatit vklad do základního kapitálu a upsané nesplacené akcie“ (Portál veřejné správy, ©2015, s. 15).

V Rozvaze jsou aktiva seřazeny podle likvidity. První stálá aktiva jsou ty nejlíkvídnější a dále se schopnost jednotlivých složek aktiv přeměnit se na peníze snižuje.

PASIVA

Pasiva mohou být definována jako zdroje financování majetku, dluhy či závazky podniku. V pasivech rozlišujeme segmenty podle jejich původu na (externí a interní zdroje) nebo podle závazkového charakteru vlastní kapitál (zdroje) a cizí zdroje (kapitál). Dále jsou rozlišována v čase na krátkodobá se splatností závazků do jednoho roku a dlouhodobá pasiva se závazky splatné nad jeden rok (Grünwald, Holečková, 2007, s. 38).

- Vlastní kapitál

„Vlastní kapitál jsou vlastní zdroje, které byly do podnikání vloženy nebo byly vytvořeny hospodářskou činností podniku“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 38). Z pohledu času se řadí mezi dlouhodobý kapitál. Jeho struktura je obvykle tvořena ze základního kapitálu, kapitálových fondů, fondů ze zisku a výsledku hospodaření. Základní kapitál je ve formě peněžních i nepeněžních vkladů od společníků. Ze zákona si vedou základní kapitál kapitálové společnosti, komanditní společnosti vkladem komanditisty a veřejná obchodní společnost podle dohody ve společenské smlouvě. Součástí kapitálových fondů (vkladů) je např. emisní ážio (rozdíl mezi prodejní cenou a jmenovitou hodnotou), dary, dotace a vklady společníků, ale které nezvyšují hodnotu základního kapitálu. Fondy ze zisku představují statutární fond, nedělitelný fond, ostatní a rezervní fond. Ve výsledku hospodaření se jedná o zisk, nebo ztrátu z běžného období, anebo o zdaněný zisk a neuhrazenou ztrátu z minulého účetního období (Sedláček, 2011, s. 24).

- Cizí kapitál

Cizí kapitál reprezentuje závazky vůči věřitelům, to znamená, že podnik dluží jiným ekonomickým subjektům. Za cizí kapitál povinně firma platí různé úroky, poplatky, provize. Člení se na rezervy, dlouhodobé závazky, krátkodobé závazky a bankovní úvěry. Rezervy se vždy tvoří za určitým účelem, a pokud jsou vymezeny zákonem o rezervách, uznávají se jako náklad. Dlouhodobé závazky mají splatnost delší než 1 rok, patří k nim emitované dluhopisy, závazky k ostatním podnikům, dlouhodobé směnky a přijaté zálohy. Krátkodobé závazky se obvykle neúročí, jsou tvořeny přijatými zálohami od odběratelů,

neuhrazenými daněmi a pojištěními, obchodními úvěry, částkami nevyplacených mezd a platů, ostatními závazky k obchodním partnerům a zaměstnancům. Bankovní úvěry se pokládají ve finančním hodnocení za dluhy s úrokem a jsou poskytovány od bank a jiných finančních institucí (Sedláček, 2011, s. 25).

- Časové rozlišení

Příkladem přechodných pasiv v časovém rozlišení jsou výdaje a výnosy příštích období. Výdaje, tedy spotřeba (splátka bankovního úvěru), za kterou bude účetní jednotka platit až v následujícím období (Bokšová, 2013, s. 134). Účetní jednotka má možnost dostat zapláceno za činnost (výrobky, práce, služby), kterou vykonala nyní, až v budoucnu, pak se jedná o výnosy (Bokšová, 2013, s. 135).

3.3.2 Výkaz zisků a ztrát

Tento výkaz udává přehled o pohybu peněz za účetní období. Jsou na něm zobrazeny náklady (opravy, mzdy zaměstnanců, spotřeba materiálu, daně), které firma vydala v období, jehož se časově a věcně dotýkají. Dále se ve výkazu vyskytují výnosy (tržby z prodeje služeb, výrobků, zboží), z nichž firma získala určité množství peněz za dané období. Rozdílem mezi výnosy a náklady je zisk, nebo ztráta za běžné období, a ty tvoří výsledek hospodaření za běžnou činnost. V účetnictví se však používá princip víceúrovňového výkazu zisku a ztráty, z něhož vyplývá několik výsledků hospodaření. Na obrázku níže můžeme vidět i mimořádný výsledek hospodaření, který zahrnuje zisky i ztráty mimořádné povahy (například povodeň). Součet výsledku hospodaření za běžnou činnost a mimořádného výsledku hospodaření nám ukazuje výsledek hospodaření za účetní období (Bláha, Jindřichovská, 2006, s. 19).

Obrázek 2 Zjednodušený přehled VZZ

Tržby z prodeje zboží
- náklady vynaložené na prodané zboží
Obchodní marže
Tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb
- náklady související s provozní činností
Provozní hospodářský výsledek
Výnosy z finanční činnosti
- náklady na finanční činnost
Hospodářský výsledek z finančních operací
- daň z příjmů za běžnou činnost
Hospodářský výsledek za běžnou činnost
Mimořádné výnosy
- mimořádné náklady
- daň z příjmů z mimořádn. činnosti
Mimořádný hospodářský výsledek
Hospodářský výsledek za účetní období

Zdroj: Kislingerová, Hnilica, 2008, CD-ROM

3.3.3 Přehled o peněžních tocích

Peněžní tok je v české terminologii současně používán výrazem cash flow. Cash flow představuje skutečný pohyb financí, je důležitým, ojedinělým měřítkem ve finanční analýze, a přesto účetní jednotky nemají obligatorní povinnost tento výkaz sestavovat. Úkolem cash flow je získat informace o příjmech a výdajích peněžních prostředků za určitý časový interval. Příjmy jsou vyjádřeny kladným tokem a výdaje tokem záporným. Slouží k tomu, aby účetní jednotka měla přehled, kolik jich přibylo a jaký je jejich stav peněžních prostředků, na co je spotřebovala, kolik jich přibylo a jejich stav na konci uvažovaného období (Petra Holíková, ©2011).

Cash flow se rozčleňuje na tři činnosti: na provozní, investiční a finanční. První činnost je založena na elementární výdělečné činnosti společnosti sloužící k podnikatelskému záměru. Rozdílem mezi příjmy a výdaji spojenými s běžnou činností jsou peněžní toky z provozní činnosti. Činnosti, které nelze považovat za provozní činnosti, patří do investičních činností, jako jsou například činnosti související s poskytnutím úvěru, půjček a výpomoci nebo pořízení a vyřazení dlouhodobého majetku z titulu prodeje. Finanční činnost vede především ke změnám ve výši a složení vlastního kapitálu a dlouhodobých závazků (Grünwald, Holečková, 2007, s. 46). Cash flow je zjišťován třemi metodami: přímou, nepravou přímou a nepřímou (Sedláček, 2011, s. 48)

Obrázek 3 Přehled o peněžních tocích (Cash flow)

P. POČÁTEČNÍ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ
A. Čistý peněžní tok z běžné a mimořádné činnosti
Hospodářský výsledek běž. roku po zdanění (zisk +, ztráta -)
(+,-) úprava hospod. výsledku o nepeněžní operace
(+,-) úprava hospod. výsledku o změny stavu oběžných aktiv a krátkodobých závazků
B. Investiční činnost
Nabytí dlouhodobého majetku (-)
Výnosy prodeje dlouhodobého majetku (+)
Úhrada pohledávek a závazků z komplexního pronájmu (+,-)
C. Financování
Změna stavu dlouhodobých závazků (+,-)
Zvýšení a snížení vlastního kapitálu z vybraných operací (+,-)
R. KONEČNÝ STAV PENĚŽNÍCH PROSTŘEDKŮ

Zdroj: Kislingerová, Hnilica, 2008, CD-ROM

3.3.4 Příloha k účetní závěrce

Nemá závazně jednotnou formu, nýbrž její obsah stanoven je. Pokud má k dispozici účetní jednotka auditora, musí splnit plný rozsah, pokud auditora nemá, stačí jí splnit snížený rozsah. Zprv je příloha obsahuje obecné údaje o účetní jednotce (název, sídlo, právní forma, úvěry, počet zaměstnanců, předmět podnikání). Za druhé informace o použitých metodách, tj. způsob pro účtování zásob (A, B) a metoda odepisování. Za třetí doplňující informace k rozvaze a výkazu zisku a ztrát – jaké tvoříme rezervy. A poslední částí přílohy mohou být nepovinné výkazy, tzv. doplňující výkazy (Petra Holíková, ©2011).

3.4 Metody finanční analýzy

U kterékoliv metody finanční analýzy je nutné ji doplnit o další řadu výpočtů a analýz. Nelze uplatňovat jen jediný pohled na vyvíjení stavu v podniku a je třeba jej kontrolovat s dalšími informacemi a výsledky rozborů a prognóz (Rosochatecká a kol., 2014, s. 20).

Klasická finanční analýza obsahuje vztah mezi dvěma částmi:

Fundamentální analýza podniku

Jinak řečeno kvalitativní: „*Je založena na rozsáhlých znalostech vzájemných souvislostí mezi ekonomickými a mimoekonomickými jevy, na zkušenostech odborníků (nejen pozorovatelů, ale i přímých účastníků ekonomických procesů), na jejich subjektivních odhadech i na citu pro situace a jejich trendy*“ (Sedláček, 2011, s. 7).

Principem fundamentální analýzy je zkoumání prostředí, ve kterém se podnik nachází.

a) Ekonomické vnitřní i vnější prostředí

Ovlivňuje makroekonomické prostředí, kde záleží na fiskální a monetární politice vlády, zaměstnanosti, na devizovém kurzu, úrokové míře a inflaci. Závisí i na mikroekonomickém prostředí, které je demonstrováno odvětvím, ve kterém podnik působí, a jeho postavením na trhu, ale i na vládní hospodářské politice, politice vůči monopolu, oligopolu a v oblasti trhu práce a kapitálu atd.

b) Současné podnikové životní fáze

Životní cyklus podniku – od fáze růstu, přes stabilitu a pokles podniku, kdy firma nemusí zaniknout. S pomocí různých nástrojů se lze dostat zase na fázi růstu (restrukturalizace, akvizice, inovace produktu, průnik na nové segmenty trhu).

c) Příznačné podnikové cíle

Vedle hlavního cíle maximalizace zisku podniku existují i cíle a vlivy ostatních zúčastněných stran na ekonomickém procesu, na kterém se podílejí manažeři, zaměstnanci, vlastníci (akcionáři), věřitelé, zákazníci, stát, konkurence atd. (Sedláček, 2011, s. 7).

„Předmětem zkoumání by mělo být i plnění společenské odpovědnosti podniku k subjektům, s nimiž přichází do styku v důsledku své existence nebo prostřednictvím svých aktivit“ (Sedláček, 2011, s. 8). To znamená:

- k akcionářům – platit dividendy, aspirovat o nárůst hodnoty akcií, organizovat roční schůze valné hromady, jednat v souladu se zákonnými stanovami podniku,
- k investorům – ve stanovených termínech splácet dluhy, vyplácet úroky z půjček a vyvarovat se nepřiměřenému riziku,

- k zaměstnancům - zaručit bezpečnost a ochranu zdraví pracovníků, platit správné mzdy, nést spoluodpovědnost v určitých rozhodovacích procesech,
- ke klientům - splňovat požadovanou kvalitu, lhůty zakázek a jednat čestně,
- k dodavatelům – schopnost zaplatit za objednávky v dohodnuté lhůtě, nezneužívat svou velkou kupní sílu k porušování dohodnutých podmínek,
- k veřejnosti – odpovědně využívat životní prostředí a nést odpovědnost za zneužívání svého monopolního postavení,
- ke státu – čestně dodržovat všechny zákony, k danému dni odvádět daně (Sedláček, 2011, s. 8).

„Kvalitativní analýza tak vytváří základní rámec pro technickou (kvantitativní) finanční analýzu“ (Sedláček, 2011, s. 9).

Technická analýza podniku

Rovněž nazývaná kvantitativní, tato analýza *„používá matematických, statistických a dalších algoritmizovaných metod ke kvantitativnímu zpracování ekonomických dat s následným (kvalitativním) ekonomickým posouzením výsledků. Postup analýzy zahrnuje obvykle následující etapy“ (Sedláček, 2011, s. 9):*

1. Typologie prostředí a původ dat
 - a) Výběr obdobných podniků – srovnatelné firmy s podobným nebo stejným oborem podnikání, vstupem do výrobního procesu, postupech při výrobě, výstupy (výrobků a služeb), klienty, prostředím, v němž se firma nachází.
 - b) Příprava informací – k nejvýznamnějším informacím řadíme informace zjištěné z kvalitativní (fundamentální) analýzy, z účetních výkazů, data z finančního trhu a nefinančních oblastí. Ukazatele dat mají dvě podoby: extenzivní a intenzivní. Extenzivní charakterizují rozsah (objem), jsou zobrazeny pomocí absolutního čísla. Dělí se na stavové, tokové, rozdílové a nefinanční. Intenzivní vyjadřující míru,

v jaké jsou extenzivní ukazatele využívány firmou a jak silně nebo rychle se mění (poměrové ukazatele, relativní). Intenzivní ukazatele se rozdělují na marginální, senzitivity, prostý průměr, bazické nebo řetězové indexy.

- c) Otestování užitečnosti ukazatelů a sběr dat – účetnictví musí být stálé, podniky nesmí měnit postupy účtování, způsob odepisování a ani principy oceňování. Jedině na přelomu konce účetního období (Sedláček, 2011, s. 9).

2. Volba metody a elementární zpracování informací

Prvním krokem bude výběr užitečné metody analýzy a volby ukazatelů. Dalším krokem bude výpočet těchto ukazatelů. Poslední částí bude klasifikace relativního umístění firmy.

3. Progresivní zpracování informací

Nejprve je identifikován model dynamiky na analýze vývoje ukazatelů v čase. Druhé podrobnější zpracování je kauzální analýza, která hodnotí vztahy mezi ukazateli například v pyramidálních rozkladech. Nakonec se provede korekce a zjištění vzdálenosti odchylek.

4. Námět na docílení statusu

Zprvčé alternativní návrhy na opatření, dále odhady možných alternativ řešení a volba kompromisní varianty (Sedláček, 2011, s. 9).

Podle účelu a funkce dat jsou rozlišovány:

1. Analýza absolutních dat (stavových i tokových)

- a) Analýza trendů (horizontální analýza)
- b) Procentní rozbor (vertikální analýza)

2. Analýza rozdílových ukazatelů (fondů finančních prostředků)

3. Analýza poměrových ukazatelů

- a) Rentability
- b) Aktivity
- c) Zadluženosti a finanční struktury
- d) Likvidity (Sedláček, 2011, s. 10)

3.5 Horizontální analýza

Data pro horizontální analýzu se nejčastěji získávají z účetní závěrky. Mohou být analyzována data přímo z rozvahy podniku či z výkazů zisků a ztrát anebo z přehledu peněžních toků. Sledovány jsou změny absolutních hodnot, a to převážně s retrospektivou 3 - 10 let vedle toho jsou zjištěny i procentuální změny. Tato analýza se nazývá horizontální, jelikož změny absolutních ukazatelů se analyzují po řádcích, a tím tedy horizontálně (Sedláček, 2011, s. 13).

3.6 Vertikální analýza

V této analýze je posuzována struktura aktiv a pasiv, ze které je zřejmé, z jakých zdrojů kapitálu byly pořízeny hospodářské prostředky potřebné pro výrobní a obchodní aktivity podniku. Ekonomická stabilita podniku závisí na schopnosti vytvářet a udržovat si rovnováhu mezi kapitálem a majetkem. Pojmenování analýzy na vertikální vzniklo ze způsobu postupu výpočtu procentního vyjádření, tj. postupně odshora dolů a nikoliv po řádcích, jak u horizontální analýzy. Nejprve se určí základ pro procentní vyjádření, což je 100 % celkových tržeb u výkazu zisku a ztrát, nebo u rozvahy je to 100% celkových aktiv. Výhodou analýzy je, že ji neovlivňuje vývoj inflace, a tak má možnost srovnávat výsledky z různých let. Tím se její využitelnost rozšiřuje na srovnání v čase i v prostoru (Sedláček, 2011, s. 17).

Horizontální a vertikální analýza rozvahy

Hodnoty v jednotlivých sloupcích a řádcích můžeme zpracovat třemi způsoby:

- Stanovením rozdílu mezi dvěma údaji, a to zpravidla mezi běžným rokem a rokem minulým. Z výsledků je pak kladená pozornost na největší kladný či záporný rozdíl.
- Za minulý a běžný rok se vypočte podíl neboli index. Upínaná pozornost je opět na největší nebo nejmenší relativní index, převážně tam, kde byly největší rozdíly,

- U každé položky je pak nutno přiřadit podíl v procentech na celkových aktivech, nebo pasivech. Nakonec je nutné si všimnout, kde se vyskytují největší procentuelní změny (Grünwald, Holečková, 2007, s. 147).

Zjištěné výsledky se srovnají mezi sebou a zkoumají se různé návaznosti a souvislosti v aktivech a v pasivech. Odůvodnění různých vlivů a příčinných souvislostí nám může být napovězeno ve výroční zprávě.

Horizontální a vertikální analýza výkazu zisku a ztráty

Analýza ve výkazu zisků a ztrát je uváděna ve formě relativních ukazatelů:

- v horizontální analýze jsou ve výnosových a nákladových položkách odhaleny meziročním indexem nerovnoměrnosti v relativních změnách,
- ve vertikální analýze nehospodárnost, změna sortimentu, a cen jsou signály způsobené změnou procentních podílů jednotlivých položek na tržbách (Grünwald, Holečková, 2007, s. 147).

Horizontální a vertikální analýza přehledu o peněžních tocích

„Horizontální analýza přehledu o peněžních tocích má podobu časového srovnání absolutních údajů za jednotlivé položky ve dvou nebo několika po sobě následujících ročních přehledech o peněžních tocích. Časové srovnávání peněžních toků dovoluje posoudit, jakým způsobem a do jaké míry se podnik vypořádával s důsledky příznivých i nepříznivých vnějších okolností. Podle toho lze usuzovat, jaké jsou schopnosti managementu zvládat situaci i do budoucna“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 150).

Jsou hledány náznaky hrozící finanční krize v těch peněžních tocích, které byly nejspíš vynuceny nepříjemnými okolnostmi. Dále jsou odhalována slabá místa a je hodnocena předešlá ochrana v příjmech a výdajích. Jsou diagnostikovány také symptomy marnotratného nakládání s nadbytkem peněžních prostředků. *„Při časovém srovnání se monitoruje vývoj citlivých položek, k nimž patří vedle Cash Flow Netto a výdajů ze zadrženého zisku také změny krátkodobých závazků, krátkodobého bankovního úvěru a krátkodobého finančního majetku. Zkoumají se příčinné souvislosti vývoje peněžních toků z provozní činnosti s vnějšími vztahy podniku, jak je zobrazují tržby, úrokové sazby a devizový kurs. Posuzuje se, jak se okolnostem přizpůsobuje pracovní kapitál a výdaje na*

pořízení dlouhodobého hmotného majetku. Přehled peněžních toků je založen scénář úpadku jako nástroj predikce finančního chování“ (Grünwald, Holečková, 2007, s. 151).

O vertikální struktuře přehledu svědčí několik vztahů. „*Podíl příjmů pro samofinancování CFN na celkovém čistém provozním peněžním toku:*“

Cash Flow Netto

čistý peněžní tok z provozní činnosti

(Grünwald, Holečková, 2007, s. 151)

3.7 Analýza rozdílových ukazatelů

Rozdílové ukazatele vyznačují fondy finančních prostředků. Fond je chápán jako shrnutí konkrétních stavových ukazatelů aktiv, eventuelně pasiv, přičemž je uplatňován na analýzu a správu finančního stavu podniku, a to obzvláště jeho likvidity. Rozdílem stanovených položek krátkodobých aktiv a příslušných položek krátkodobých pasiv získáme tzv. čistý fond (Sedláček, 2011, s. 35).

Nejvíce užívaným ukazatelem analýzy rozdílových ukazatelů je čistý pracovní kapitál (ČPK). Získá se rozdílem celkových oběžných aktiv a celkových krátkodobých dluhů se splatností od 3 měsíců do 1 roku (Sedláček, 2011, s. 35). Oběžná aktiva zmenšená o krátkodobé dluhy mají význačný vliv na solventnost, tedy na schopnost podniku včas uhradit své závazky. Pro podnik také ČPK představuje jakousi záchranu při nenadálých a nepříznivých událostí, neboť firmě umožní pokračovat ve svých aktivitách v případě potřeby větší finanční částky (Sedláček, 2011, s. 36).

Fondy finančních prostředků nelze plně považovat za míru likvidity, poněvadž mezi nimi není příliš velká identita. Z této příčiny se používá čistý peněžní fond, u kterého lze měřit likviditu a vypočte se rozdílem pohotových peněžních prostředků a okamžitých splatných závazků. Čistý peněžní fond zahrnuje dva stupně likvidity. Do prvního stupně patří fond, který zařazuje do pohotových peněžních prostředků jen hotovost a peníze na běžných účtech a do méně likvidního stupně zapojuje do peněžního ekvivalentu například terminované vklady, směnky, šeky (Sedláček, 2011, s. 38).

Čistý peněžně - pohledávkový finanční fond reprezentuje něco mezi oběma již jmenovanými ukazateli likvidity. Je tam rozdíl ve výpočtu, kdy se vyřadí z oběžných aktiv zásoby nebo i nelikvidní pohledávky a až po této úpravě aktiv se odečtou krátkodobé závazky (Sedláček, 2011, s. 38).

3.8 Analýza poměrových ukazatelů

Nejběžnějším nástrojem finanční analýzy je metoda poměrových ukazatelů vyjadřující poměr (podíl) dvou čísel. Je oblíbená zejména pro časovou nenáročnost, jednoduchost a má schopnost srovnávat podniky mezi sebou také časově, dále umožňuje nalézt příčiny podnikových problémů a slouží jako impuls k detailnější analýze. Poměrové finanční ukazatele (financial ratios) lze získat vydělením jakékoliv položky či vícero položek z rozvahy anebo výkazu zisku a ztráty libovolnou jinou položkou (Bláha, Jindřichovská, 2006, s. 52; Grünwald, Holečková, 2007, s. 55). „Nevýhodou je nízká schopnost vysvětlovat jevy“ (Sedláček, 2011, s. 55).

3.8.1 Ukazatelé rentability

(výnosnosti, ziskovosti, profitability ratios)

Rentabilita umožňuje měřit schopnost podniku tvořit nové zdroje, přicházet k zisku prostřednictvím vložených prostředků. V hospodářské praxi je možné se setkat hned s několika různými ukazateli rentability, z nichž nejčastěji aplikované jsou ukazatel rentability vlastního kapitálu, ukazatel rentability celkového kapitálu, resp. celkových vložených aktiv, ukazatel investovaného kapitálu, ukazatel rentability vloženého kapitálu, ukazatel rentability tržeb, ukazatel nákladovosti tržeb a rentability nákladů (Fotr, Souček, 2005, s. 64; Rosochatecká a kol., 2014 a, s. 22).

Je možné se setkat hned s několika podob čitatele ve zlomku:

EBIT = Earnings Before Interest and Taxes, zisk před úhradou daně a nákladových úroků, v ČR odpovídá provoznímu výsledku hospodaření

EBT = Earnings Before Taxes, výsledek hospodaření před zdaněním

EAT = Earnings After Taxes, výsledek hospodaření za účetní období (čistý zisk)

EBITDA =Earnings Before Interest, Taxes, Depreciation and Amortization, zisk před úroky zdaněním a odpisy (Kislingerová, Hnilica, 2008, CD-ROM).

- **Rentabilita vlastního kapitálu (ROE – Return on Common Equity)**

$$\text{ROE} = \text{čistý zisk/vlastní kapitál} * 100$$

Kvantifikuje návratnost vlastního kapitálu vloženého vlastníky, investory nebo akcionáři pomocí čistého zisku. Stanovuje se podílem zisku po zdanění a vlastního kapitálu (Fotr, Souček, 2005, s. 64). Vynásobením stem je docíleno výsledku v procentech.

- **Rentabilita celkových vložených aktiv (ROA - Return on Assets)**

$$\text{ROA} = \text{EBIT/Celková aktiva} * 100$$

Návratnost celkových aktiv: „aktiva celkem“ je celková částka, která se objeví na straně aktiv v rozvaze. EBIT je provozní zisk, který je získán sečtením čistého provozního zisku s daněmi a úroky (Rama gopal, 2008, s. 62). Poměr se vynásobí stem, aby vyšel výsledek v procentech.

- **Rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu (ROCE – Return on Capital Employed)**

$$\text{ROCE} = \text{čistý zisk} + \text{nákladové úroky/dlouhodobé závazky} + \text{vlastní kapitál} * 100$$

(Sedláček, 2011, s. 58)

Návratnost kapitálu je finanční poměr, který měří ziskovost a účinnost, s nimiž je kapitál využíván. Vyšší výsledek ROCE ukazuje efektivnější využití kapitálu. Tento ukazatel by měl být vyšší, než jsou investiční náklady, jinak to znamená, že společnost nevyužívá svůj kapitál efektivně a ztrácí zájem u svých akcionářů (Investopedia, ©2016)

- **Rentabilita vloženého kapitálu (ROI- Return on Investment)**

$$\text{ROI} = \text{EBT} + \text{nákladové úroky} / \text{celkový kapitál} * 100$$

Ukazatel míry zisku patří k nejdůležitějším ukazatelům, jimiž se posuzuje podnikatelská činnost. ROI měří, s jakou účinností působí celkový kapitál vložený do podniku nezávisle na zdroji financování (Sedláček, 2011, s. 56).

- **Rentabilita tržeb (ROS – Return on Sales)**

$$\text{ROS} = \text{čistý zisk} / \text{celkové tržby} \quad \text{či} \quad \text{konkrétnější ukazatel ROS} = \text{provozní zisk} / \text{provozní tržby}$$

Rentabilita tržeb je značně široký ukazatel. Ve jmenovateli zahrnuje veškeré tržby, ale je možné tento ukazatel cíleně zaměřit například na tržby z provozu. V zúženém ukazateli je vybrán provozní zisk v čitateli a ve jmenovateli suma tržeb za zboží, z výrobků a služeb. Výsledek je interpretován jako množství zisku v Kč, které lze vytvořit z jedné koruny tržeb (Rosochatecká a kol., 2014 a, s. 22).

- **Nákladovost tržeb**

V obecném vyjádření je vypočítán pomocí poměru nákladů v čitateli a tržeb ve jmenovateli. Pokud bychom chtěli užší vyjádření, lze dosadit do podílu provozní náklady a tržby z provozu nebo jiné konkrétnější náklady a tržby zaměřeny na určitou oblast. Výsledek je vynásoben stem a je interpretován, jaké množství 1Kč tržeb vyvolá adekvátních nákladů (Rosochatecká a kol., 2015, s. 22).

- **Nákladová rentabilita**

Efektivita vynaložených nákladů je vyjádřena tímto ukazatelem a násobí se stem, aby vyšel výsledek v procentech. Je získávána podle vzorce poměru zisku a nákladů. Do obecného vzorce je možné taktéž dosadit cíleně provozní zisk a náklady z provozní oblasti. V ekonomické praxi je výsledek interpretován, kolik 1 Kč vlastních nákladů vytvoří Kč zisku (Rosochatecká a kol., 2015, s. 22).

3.8.2 Ukazatelé aktivity

(Asset Management)

„S pomocí těchto ukazatelů může analytik zjistit, zda je velikost jednotlivých druhů aktiv v rozvaze v poměru k současným nebo budoucím hospodářským aktivitám společnosti přiměřená“ (Bláha, Jindřichovská, 2006, s. 58). Má-li aktiv podnik méně, přichází o tržby, které by mohl získat jejich prodejem, má-li podnik aktiv více, než je užitečné, rostou mu náklady (Rosochatecká a kol., 2015, s. 23). K nejčastěji používaným ukazatelům patří:

- **Doba obratu zásob (Inventory Turnover, Stock Turnover Ratio)**

$$= \frac{\text{průměrná zásoba}}{\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}} \times 360$$

Výsledek udává průměrný počet dnů, po kterých jsou zásoby spojeny v hospodářské činnosti do doby jejich spotřeby (materiál a suroviny) nebo do doby jejich prodeje (vlastní výrobky). Rovnice je násobena 360 dní podle konvence místo 365 dní (Sedláček, 2011, s. 62).

- **Rychlost obratu zásob (Inventory Turnover Ratio)**

$$= \frac{\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}}{\text{zásoby}}$$

Pokud bude hodnota větší, tím kratší doba uběhne mezi nákupem zásob a jejich prodejem. Jestliže by vypočítaná hodnota byla příliš velká, tak by to znamenalo, že podnik strádá nedostatkem financí. Tento ukazatel vypovídá o tom, kolikrát se převedou zásoby do formy peněz (Rosochatecká a kol., 2015, s. 23).

- **Doba splácení pohledávek (Average Collection Period, Debtor Days Ratio)**

$$= \frac{\text{průměrné pohledávky z obchodních vztahů}}{(\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb})/360}$$

„Používá se při hodnocení účtu 311 – Pohledávky z obchodních vztahů. Vypočítá se jako poměr průměrného stavu obchodních pohledávek k průměrným denním tržbám na

obchodní úvěr. Výsledkem je počet dnů, během nichž je inkaso peněz za každodenní tržby zadrženo v pohledávkách“ (Sedláček, 2011, s. 63). Průměrnou dobu splatnosti pohledávek je dobře srovnat se smluvní platební podmínkou splatností pohledávek, za kterou podnik fakturuje u svých odběratelů. Pokud je výsledná doba delší, než je obvyklá lhůta, znamená to, že obchodní partneři neplatí své závazky včas (Sedláček, 2011, s. 63).

- **Doba splacení závazků (Payables Turnover Ratio)**

$$= \frac{\text{průměrné závazky vůči dodavatelům}}{\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}/360}$$

Zjišťuje, kolik dní podnik odkládá platbu za faktury svým dodavatelům. Je používán pomocí účtu 321- Dodavatelé. Je vypočítán poměrem průměrného stavu závazků z obchodního vztahu a průměrných denních tržeb na obchodní úvěr (Sedláček, 2011, s. 63).

- **Doba obratu aktiv (Total Assets Turnover)**

$$= \frac{\text{aktiva}}{\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}} \times 365$$

Či zúžený vzorec:

$$= \frac{\text{stála aktiva (v ZC)}}{\text{tržby za prodej zboží + tržby za prodej vlastních výrobků a služeb}} \times 365$$

Obrátkovost aktiv vyjádřena ve dnech (Rosochatecká a kol., 2015, s. 24)

3.8.3 Ukazatelé likvidity

(Short Term Solvency)

„Likvidita“ znamená schopnost firmy splnit své krátkodobé závazky. Poměr likvidity znázorňuje vztah mezi krátkodobými závazky, kterým končí splatnost a mezi krátkodobými aktivy, které pravděpodobně budou složít jako zdroje těchto závazků. Platební neschopnost podniku může způsobit špatné úvěrové hodnocení, ztrátu důvěry věřitele nebo dokonce žaloby obchodních partnerů (Arora, 2009, s. 110).

Likvidita se dělí do tří stupňů:

- **Okamžitá** (hotovostní, peněžní, Cash Ratio)

Je řazena mezi první stupeň a její optimální hodnoty dosahují 0,8-1.

$$= \frac{\text{krátkodobý finanční majetek}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Výsledek vyjadřuje závazky podniku, tvoří x-násobek jeho hotovosti. Kdybychom vynásobili stem, tak výsledek lze formulovat, z kolika procent je možné uhradit aktuální finanční závazek.

- **Běžná likvidita**

Platební schopnost druhého stupně a hodnoty v optimu se nachází mezi 1-1,5.

$$= \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Vypočítaná hodnota nám udává, z jaké části je možné krýt závazky z hotovosti a došlých plateb od odběratelů.

- **Celková likvidita**

Optimální hodnota ukazatele likvidity třetího stupně je v intervalu 1,5-2,5.

$$= \frac{\text{krátkodobý finanční majetek} + \text{krátkodobé pohledávky} + \text{zásoby}}{\text{krátkodobé závazky}}$$

Výsledek specifikuje, kolikrát lze v podniku krýt krátkodobé obligace z krátkodobých financí získaných například z pokladny, z účtu, z cenin, z plateb došlých od odběratele a prodejem zásob (Rosochatecká a kol., 2015, s. 24).

3.8.4 Ukazatelé zadluženosti

Zadluženost neboli stabilita souvisí se strukturou pasiv, obzvláště s ohledem na velikost vlastního a cizího jmění, a dále pak je úzce spjata se schopností dostávat svým závazkům, třeba splácením úroků (Kalouda, Menšík, 2005, s. 52).

- Ukazatelem věřitelského rizika je **míra celkové zadluženosti** (debt ratio). Kvůli účinnosti je nezbytné míru porovnávat s ukazateli rentability a likvidity. Výpočtem je dosaženo procenta, které sděluje množství krytí našich aktiv na cizím majetku. (Rosochatecká a kol., 2015, s. 26).

$$= \frac{\text{cizí zdroje}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

- Dalším ukazatelem je **kvóta vlastního kapitálu** (koeficient samofinancování, equity ratio). Součet tohoto ukazatele a míry celkové zadluženosti je roven jedné. Převrácená hodnota koeficientu ztvárňuje tzv. finanční páku, která vede k zadlužení firmy (Sedláček, 2011, s. 64).

$$= \frac{\text{vlastní kapitál}}{\text{celková aktiva}} \times 100$$

- **Míra zadluženosti** (koeficient zadluženosti, current to ratio)

Koeficient zadluženosti má stejnou vypovídací schopnost, jako celková míra zadluženosti. Oba ukazatele rostou stejně, jako jejich proporce závazků. S tím rozdílem, že stupeň zadluženosti na aktiva roste lineárně do 100% limitu a celková míra roste exponenciálně do nekonečna (Bláha, Jindřichovská, 2006, s. 63).

$$= \frac{\text{Cizí kapitál}}{\text{Vlastní kapitál}} \times 100$$

- **Úrokové zatížení**

Optimum se pohybuje do 10 procent a dlouhodobě nesmí úrokové zatížení přesáhnout 100 %. Závisí, na rentabilitě provozní činnosti, úrokové míře, na podílu bankovních úvěrů a na skladbě úvěrů (dlouhodobé, krátkodobé). Vzoreček nám odpoví na otázku, z kolika % placené úroky odčerpávají vytvořený provozní zisk (Rosochatecká a kol., 2015, s. 26).

$$\frac{\text{Nákladové úroky}}{\text{EBIT}} \times 100$$

- **Úrokové krytí** (interest coverage)

Poskytuje informaci o tom, kolikrát zisk převyšuje nákladové úroky. Pokud tento ukazatel překročí minimální hranici dva, jedná se o velmi rizikovou hodnotu a společnost nebude schopna zaplatit své úrokové povinnosti (Sedláček, 2011, s. 64).

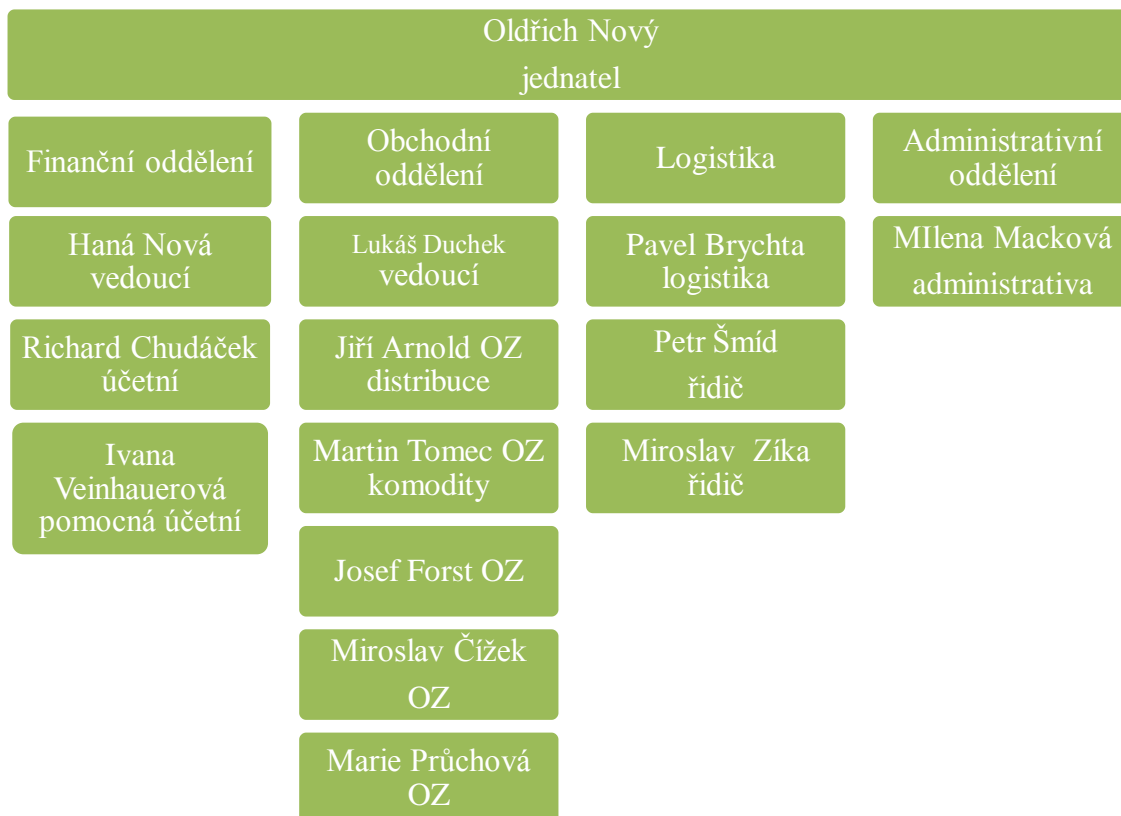
$$\frac{\text{EBIT}}{\text{Nákladové úroky}}$$

4 Analytická část

4.1 Základní údaje NOVUM Czech, s. r. o.

Firma byla vybudována v roce 1998 a pohybuje se na českém trhu jako společnost s ručením omezením zabývající se především distribucí přípravků na ochranu osiv, rostlin a na obchod s komoditami. Garantuje servis služeb od poradenství, dopravu zákazníkovi v požadovaném čase, až po likvidaci obalů. Nabízí široký sortiment na ochranu rostlin, mimo jiné i přípravky nově registrované, dále průmyslové hnojiva a obsáhlý sortiment certifikovaných osiv celé řady zemědělských plodin (Novum Czech, [b.r.]). Jako vedlejší předmět podnikání se firma zabývá výrobou, propagační a reklamní činností, marketingem, leasingem zemědělských strojů a mechanizačních prostředků, provozování cestovní agentury, hostinskou činností, výrobou chemických látek a chemických přípravků, ubytovacími službami, pronájmem, půjčováním věcí movitých, pořádáním odborných kurzů, školením a jiných vzdělávacích akcí včetně lektorské činnosti (Ministerstvo spravedlnosti České republiky, ©2012-2015).

Obrázek 4 Organizační struktura

Zdroj: Vlastní úprava

Podle pravidel Evropské unie je společnost Novum zařazena mezi malé podniky. Na obrázku 4 výše je funkční organizační struktura, kde je na první úrovni podnik řízen panem Ing. Oldřichem Novým, Csc., jenž zaměstnává 17 pracovníků. Ze schématu je evidentní nedostatek běžných oddělení například mzdové oddělení a oddělení IT, neboť právě u těchto sekcí je využíván moderní outsourcing.

4.2 Horizontální analýza rozvahy

Pro zpracování tabulky č. 1 byla použita data z přílohy 1. Uvedené období v tabulce je mezi rokem 2010-2013.

Tabulka 1 Výsledky horizontální analýzy rozvahy

Vybrané položky	Změny v období					
	Absolutně v tis. Kč			Relativně		
	10 - 11	11 - 12	12- 13	10 - 11	11 - 12	12- 13
AKTIVA CELKEM	2 552	-14	-8 616	6,41%	-0,03%	-20,33%
DM	921	1 509	523	17,26%	24,12%	6,74%
DHM	921	1 509	523	17,26%	24,12%	6,74%
Oběžná aktiva	957	1 243	-9 635	2,98%	3,76%	-28,10%
Zásoby	1 519	1 594	3 457	105,12%	53,78%	75,84%
DP	0	-1	-3 994	0,00%	-0,03%	-100,00%
KP	-669	-272	-9 331	-2,51%	-1,05%	-36,30%
KFM	107	-78	233	0,00%	-72,90%	803,45%
Časové rozlišení	674	-2 766	496	27,90%	-89,51%	153,09%
PASIVA CELKEM	2 552	-14	-8 616	6,41%	-0,03%	-20,33%
Vlastní kapitál	885	-34	-9 850	28,56%	-0,85%	-249,37%
Základní kapitál	0	0	0	0,00%	0,00%	0,00%
VH minulých let	445	-112	-9 822	18,57%	-3,94%	-359,91%
VH běž. úč. období	440	78	-28	72,97%	7,48%	-2,50%
Cizí zdroje	757	930	1 232	2,06%	2,48%	3,21%
Dlouhodobé závazky	-67	12	-12	-121,82%	-100,00%	0,00%
Krátkodobé závazky	2 202	-1 576	2 444	8,12%	-5,38%	8,81%
BÚV	-1 378	2 494	-1 200	-14,39%	30,43%	-11,22%
Časové rozlišení	910	-910	2	0,00%	-100,00%	0,00%

Zdroj: Vlastní úprava

Z horizontální analýzy je možné vytknout snižování celkových aktiv, nejvíce v letech 2012-2013, kdy změna dosáhla až 20,33 %. Stálá aktiva setrvale rostou, a to je zapříčiněno mírným růstem dlouhodobého hmotného majetku. Naopak oběžná aktiva v období 2012-2013 se snížila o 28,10 % a to bylo způsobeno hlavně krátkodobými a dlouhodobými pohledávkami. V roce 2012-2013 nárůst zásob o 3,5 milionů Kč. Vlastní kapitál má klesající charakter, který byl ovlivněn zejména výsledkem hospodaření z minulých let, který stačil klesnout téměř o 360 % a výsledkem hospodaření za běžné účetní období, jenž také lehce klesl v roce 2012-2013. Základní kapitál 100 tis. Kč zůstává nedotčený. Krátkodobé závazky mají kolísavé změny na cizích zdrojích, které mají v závěru rostoucí charakter. Podobně střídavé tendence sdílí bankovní úvěry a výpomoci, kde v letech 2011-

2012 vznikl růst o 30,43 %. Dlouhodobé závazky firma nanejvýš snížila na přelomu roku 2010-2011 o 121,82 %.

4.3 Vertikální analýza rozvahy

Pro analýzu tabulky č. 2 byla použita data z přílohy 1. Uvedené období se vztahuje na roky 2010-2013.

Tabulka 2 Výsledky vertikální analýzy rozvahy

Vybrané položky	Rok			
	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
DM	13,39%	14,76%	18,32%	24,55%
DHM	13,39%	14,76%	18,32%	24,55%
Oběžná aktiva	80,54%	77,95%	80,91%	73,02%
Zásoby	3,63%	6,99%	10,76%	23,74%
DP	10,03%	9,42%	9,43%	0,00%
KP	66,89%	61,28%	60,66%	48,50%
KFM	0,00%	0,25%	0,07%	0,78%
Časové rozlišení	6,06%	7,29%	0,76%	2,43%
PASIVA CELKEM	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Vlastní kapitál	7,78%	9,40%	9,32%	-17,48%
Základní kapitál	0,25%	0,24%	0,24%	0,30%
VH minulých let	6,01%	6,70%	6,44%	-21,01%
VH běž. účet. období	1,51%	2,46%	2,65%	3,24%
Cizí zdroje	92,22%	88,45%	90,68%	117,47%
Dlouhodobé závazky	0,14%	-0,03%	0,00%	-0,04%
Krátkodobé závazky	68,05%	69,15%	65,45%	89,39%
BÚV	24,04%	19,34%	25,23%	28,11%
Časové rozlišení	0,00%	2,15%	0,00%	0,01%

Zdroj: Vlastní úprava

Obchodní korporace Novum Czech na konci roku 2012 dosáhla největšího podílu oběžných aktiv z celkových aktiv ve výši 80,91 %. Stálá aktiva dosáhla nejvyšší míry na 25,55 % v roce 2013, a to zásluhou dlouhodobého hmotného majetku. Největší podíl na aktivech si udržují krátkodobé pohledávky, které tvoří v období 2010-2013 v průměru necelých 60 %. Závěr roku 2011 bylo navýšeno časové rozlišení na škodu stálých a oběžných aktiv, kdy vzrostlo na 7,29 %. Cizí zdroje disponují silným podílem ze strany

zdrojů financování, a to obzvláště v roce 2013, kdy dosáhly podílu 117,47 %. Pro firmu je výhodnější financovat aktiva z cizího kapitálu, tedy z krátkodobých závazků, než z vlastních zdrojů, i když je to více rizikové. Struktura aktiv i pasiv zůstala během období roku 2010-2013 vcelku konstantní s výjimkou vlastního kapitálu, na který měl vliv výsledek hospodaření z minulých let.

4.4 Horizontální analýza výkazu zisku a ztrát

Data pro horizontální analýzu jsou čerpána z přílohy 2. Změny ve sledovaném období v tabulce 3 se týkají roku 2010-2013.

Tabulka 3 Výsledky horizontální analýzy VZZ

Vybrané položky	Změny v období					
	Absolutně v tis. Kč			Relativně		
	10 - 11	11 - 12	12- 13	10 - 11	11 - 12	12- 13
Tržby za prodej zboží	3 531	12 820	-19 209	2,31%	8,21%	-11,37%
Náklady vynaložené na prodej zboží	6 450	10 689	-22 226	4,51%	7,15%	-13,88%
Obchodní marže	-2 919	2 131	3 017	-30,59%	32,17%	34,46%
Výkony	-20	-30	-862	-1,22%	-1,85%	-54,25%
Tržby za prodej vlastních výrobků a služeb	-20	-30	-862	-1,22%	-1,85%	-54,25%
Výkonová spotřeba	-897	-483	1 394	-6,00%	-3,44%	10,27%
Spotřeba mat. a energie	-692	-690	331	-20,67%	-25,98%	16,84%
Služby	-205	-124	1 725	-1,77%	-1,09%	15,30%
Přidaná hodnota	-2 042	3 345	-761	54,14%	-57,53%	30,82%
Osobní náklady	-202	-292	58	-8,87%	-14,07%	3,25%
Daně a poplatky	0	14	28	0,00%	25,93%	41,18%
Odpisy DNM a DHM	504	253	623	646,15%	43,47%	74,61%
Tržby za prodej DHM a materiálu	-772	149	-149	-100,00%	0,00%	-100,00%
Ostatní provozní výnosy	3 514	-2 400	948	47,78%	-22,08%	11,19%
Provozní VH	941	268	-44	88,03%	13,33%	-1,93%
Výnosové úroky	-359	-137	-113	-48,32%	-35,68%	-45,75%
Nákladové úroky	-96	-146	-61	-15,09%	-27,04%	-15,48%
Finanční VH	-359	-216	-84	175,12%	38,30%	10,77%
Daň z příjmu za běžnou činnost	81	-63	97	22,25%	-14,16%	25,39%
VH za běžnou činnost	501	115	-225	100,20%	11,49%	-20,16%
Mimořádný VH	-61	-37	197	-59,22%	-88,10%	3940,00%
VH za účetní období	440	78	-28	72,97%	7,48%	-2,50%
VH před zdaněním	521	15	69	53,88%	1,01%	4,59%

Zdroj: Vlastní úprava

Z tabulky č. 3 je vidět, že tržby za prodej zboží spadly o 11,37 %, což se nezdá moc, právě proto je lepší se řídit absolutním ukazatelem, který má větší vypovídací schopnost, zde ukazuje snížení o 19,2 milionů. Významný posun je zaznamenán také u odpisů dlouhodobého nehmotného a hmotného majetku v roce 2012 - 2013, kdy odpisy stouply o 623 tisíc. Firma pořizovala dlouhodobý majetek. Náklady vynaložené na prodej zboží na přelomu 2012 a 2013 značně klesly o 22 226 tisíc Kč. Pro podnik jsou pozitivní nižší náklady, než tržby. Změny u výsledku hospodaření za účetní období jsou kolísavé, ale přesto je zisk stále celé období kladný.

4.5 Vertikální analýza výkazu zisku a ztrát

Tabulka 4 Výsledky vertikální analýzy VZZ

Vybrané položky	Rok			
	2010	2011	2012	2013
Celkové tržby	100,00%	100,00%	100,00%	100,00%
Tržby za prodej zboží	98,44%	98,97%	98,98%	99,52%
Náklady vynaložené na prodané zboží	92,29%	94,77%	93,85%	91,69%
Obchodní marže	6,16%	4,20%	5,13%	7,83%
Výkony	1,06%	1,03%	0,93%	0,48%
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	1,07%	1,04%	0,94%	0,49%
Výkonová spotřeba	9,65%	8,91%	7,95%	9,95%
Spotřeba materiálu a energie	2,16%	1,68%	1,15%	1,53%
Služby	7,49%	7,23%	6,61%	8,64%
Přidaná hodnota	-2,43%	-3,69%	-1,45%	-2,15%
Osobní náklady	1,47%	1,32%	1,04%	1,22%
Daně a poplatky	0,03%	0,03%	0,04%	0,06%
Odpisy dl. nemot. a hmot. majetku	0,05%	0,37%	0,49%	0,97%
Ostatní provozní výnosy	4,75%	6,89%	4,96%	6,26%
Provozní VH	0,69%	1,27%	1,33%	1,49%
Výnosové úroky	0,48%	0,24%	0,14%	0,09%
Nákladové úroky	0,41%	0,34%	0,23%	0,22%
Finanční výsledek hospodaření	-0,13%	-0,36%	-0,46%	-0,57%
Daň z příjmu za běžnou činnost	0,23%	0,28%	0,22%	0,32%
VH za běžnou činnost	0,32%	0,63%	0,65%	0,59%
Mimořádný výsledek hospodaření	0,07%	0,03%	0,00%	0,13%
VH za účetní období	0,39%	0,66%	0,66%	0,73%
VH před zdaněním	0,62%	0,94%	0,88%	1,04%

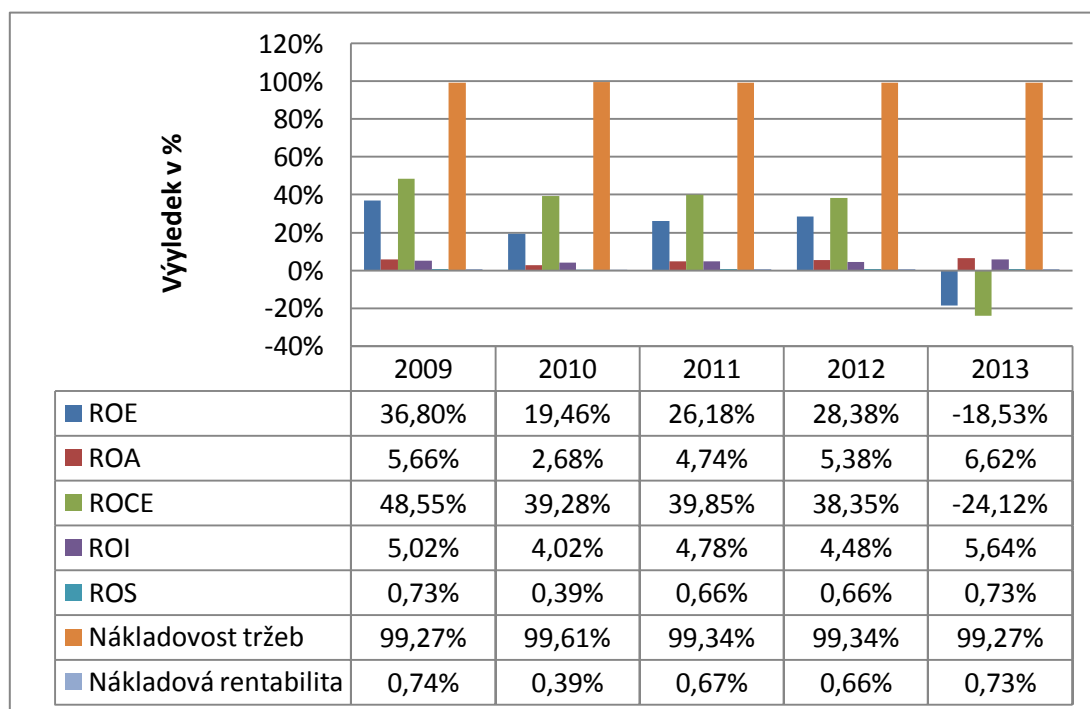
Zdroj: Vlastní úprava

Zdrojem dat v tabulce č. 4 je příloha č. 2. Novum Czech není podnik primárně výrobní, ale je zaměřena především na obchodování s rostlinnými chemikáliemi, tudíž přibližně 90 % za všechny roky tvoří tržby za zboží. Tržby za prodej zboží se na celkových tržbách podílí za rok 2013 dokonce 99,52 % a na ten zbytek podílu připadají tržby z prodeje vlastních výrobků a služeb. Zajímavé procento vychází u obchodní marže, která se účastní na tržbách průměrně kolem 6 % z praxe, je tato marže mezi ostatními malými podniky spíše procento nižší. Ostatní provozní výnosy se projevují na tržbách nejvíce v roce 2011 s 6,89 %.

4.6 Analýza poměrových ukazatelů

4.6.1 Efektivnost

Graf 1 Rentabilita

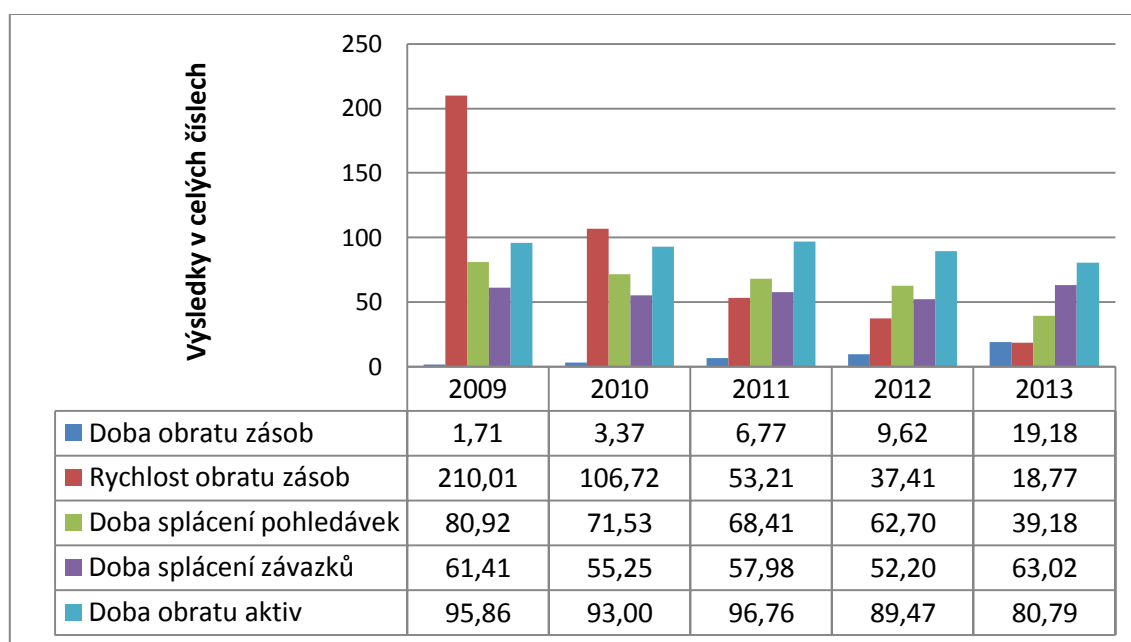
Zdroj: Vlastní úprava

Míra rentability vlastního kapitálu je v roce 2009-2012 optimální, odpovídá více jak 15 %, což není tak snadné získat na úrocích z cizího kapitálu. V roce 2013 značný propad ROE, kdy se prudce snížily vlastní zdroje a to navazovalo na již zmíněný pokles na rozvahovém

účtu nerozdělený zisk z minulých let. Výnosnost aktiv má zvyšující se charakter, tedy předpoklad růstu. Optimální procento ROA je 8 % a v tomto případě firma zatím dané hodnoty nedosáhla. Rentabilita dlouhodobě investovaných zdrojů je pozitivní krom roku 2013, kdy se dostala do záporu na -24,12 %. Indikátor ROI má lehce kolísavou povahu a nejlépe se mu dařilo v roce 2013 s 5,64 %. Z ROS podíl zisku z 1 Kč výnosů vychází v rozpětí od 0,39 % až 0,73 %. Optimální hodnota rentability tržeb se pohybuje mezi 2 -50 %, zaleží na odvětví. V menších podnicích by měla být spíše nižší. Nákladovost tržeb zde naznačuje, že z 1 Kč tržeb připadá v každém roce okolo 99 % nákladů. Z nákladové rentability je možné zjistit, že z 1 Kč vlastních nákladů je vyprodukováno průměrně za roky 2009-2013 0,64 %.

4.6.2 Aktivita

Graf 2 Aktivita

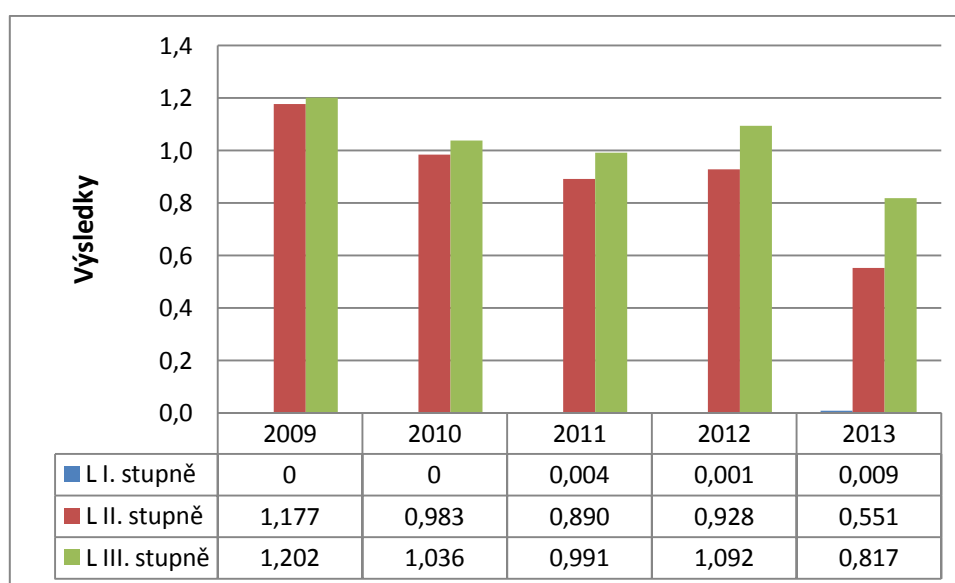
Zdroj: Vlastní úprava

Doba obratu zásob se projevila jako optimální hodnota pod 100 dnů, což po celé období společnost Novum Czech splňuje. Od okamžiku nákupu zásoby nejrychleji promění na peníze v roce 2009 zhruba za 2 dny a nejhůře rokem 2013 přibližně za 20 dnů. Počet obrátek byl nejúspěšnější v roce 2009. Po nákupu byly zásoby proměněny v peněžní prostředky 210 krát, dále pak je obrátkovost postupně rok od roku snižována na 19 krát.

Doba splacení pohledávek má ideální počet dnů v roce 2013 okolo 40 dnů. Optimum by se mělo pohybovat od 30 do 90 dnů splatnosti podle smlouvy s odběrateli. Doba splacení závazků výrazně vylepšuje solventnost firmy, v grafu 2 se nachází všechny hodnoty zhruba do 60 dnů, tedy zhruba do dvou měsíců je společnost schopna uhradit své závazky. Obrátkovost aktiv se v časové řadě let 2009–2013 snižuje.

4.6.3 Likvidita

Graf 3 Likvidita

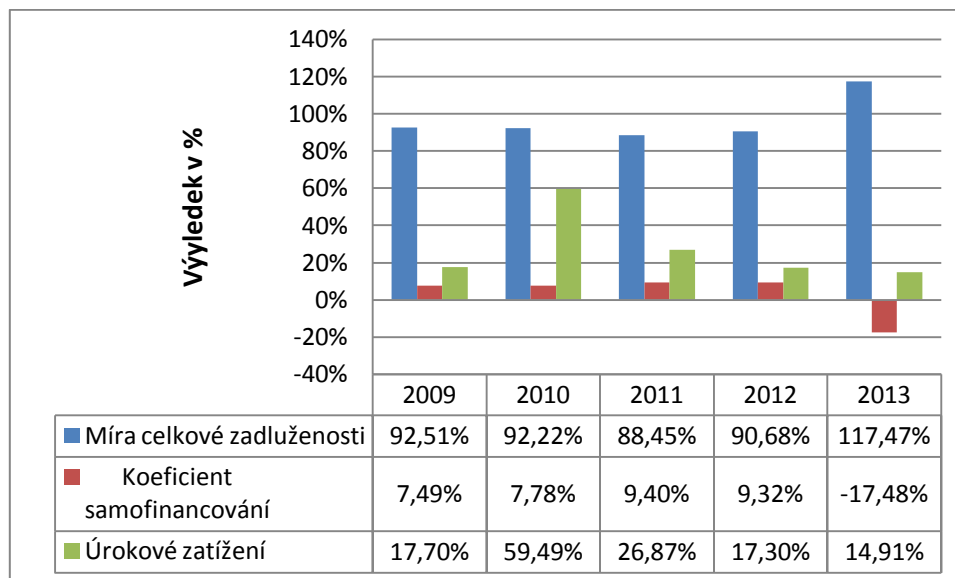

Zdroj: Vlastní úprava

U likvidity prvního stupně je patrné, že firma není schopna hradit své krátkodobé závazky pouze z peněz, z bankovního účtu či z šeků a krátkodobých cenných papírů. Ani zdaleka se v jediném roce neblíží k optimu 0,8-1. Na druhou stranu likvidita druhého stupně, kde jsou zahrnuty kromě krátkodobého finančního majetku i krátkodobé pohledávky optimální hodnotu, alespoň v roce 2009 splňuje, dále pak už jen klesá až do roku 2013. U likvidity celkové, kde se zahrnují k úhradě navíc i zásoby, se výsledné hodnoty pouze blíží k optimu, a to zejména v roce 2009 postupně klesá a stále se pohybuje kolem 1. Nejmenší likvidita třetího stupně byla v roce 2013, kdy na jednu korunu padne 0,82 Kč hotovosti z prodeje zásob, z došlých plateb od odběratelů a z krátkodobých finančních prostředků. Pokud by se výsledné hodnoty vynásobily 100, lze říct, z kolika procent, je reálné uhradit finanční povinnost.

4.6.4 Stabilita

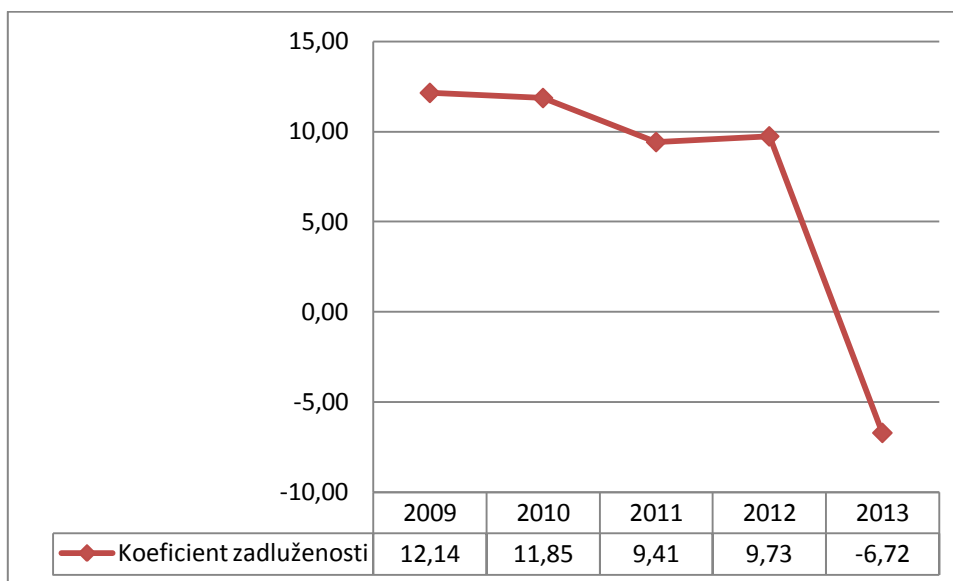
Graf 4 Zadluženost

Zdroj: Vlastní úprava

Míra celkové zadluženosti neboli ukazatel věřitelského zde vychází velice rizikově, a to hlavně pro banku a pro věřitele. Jakmile je podíl cizího kapitálu vyšší, než 60 %, je zde menší finanční polštář, který chrání společnost před ztrátou věřitelů v případě likvidace. Firma není finančně nezávislá a její koeficient samofinancování je v roce v 2013 dokonce v záporu. Vhodná míra úrokového zatížení je do 10 %, v případě této analýzy mají nejhorší výsledek v roce 2010 s 59,49 %, kdy z tolika procent placené úroky odčerpávaly vytvořený provozní zisk. Mohlo to být ovlivněno nižší obchodní marží za rok 2010. Jakmile by úrokové zatížení přesáhlo 100 %, firma by se nevyvarovala tomu, půjčit si další cizí zdroj na krytí úroků. Naopak k optimální míře bylo směřováno v roce 2013 se 14,91 %.

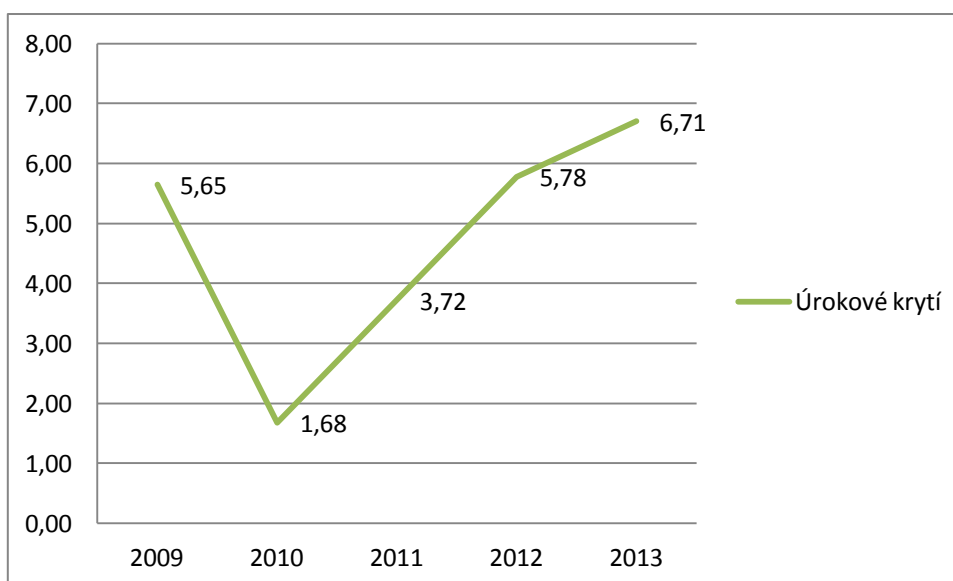
Graf 5 Koefficient zadluženosti

Zdroj: Vlastní úprava

Udává, kolik cizího kapitálu připadá na jednotku vlastního kapitálu a podle toho se rozhodují banky. Rozhoduje se především podle změn růstu či poklesu podílu cizích zdrojů. Růst o méně než 150 % je kladným jevem, inverzní směr je vývoj negativní. Pokud růst přesáhne časová řada 200 % je to signál pro označení velmi rizikového zákazníka. Ukazatel v roce 2009-2012 je kladný a stále se snižuje s negativní tendencí, až do záporu v roce 2013 se zadluženost prohloubila o více jak 200 %.

Graf 6 Úrokové krytí

Zdroj: Vlastní úprava

V Grafu 5 vyšla vynikající hodnota v roce 2013 s 6,71. V tomto roce bylo zajištěno placení úroků. V opačném případě rok 2010 přinesl 1,68, kdy jde o značně rizikovou hodnotu. Optimální hodnota je v intervalu mezi 2-8 a platí zde pravidlo, čím více, tím lépe.

5 Celkové hodnocení výsledků finančních analýz

V roce 2009 obchodní marže dosáhla nejvyšší hodnoty za sledované roky a díky tomu měla firma nejvyšší tržby za zboží. V témž roce firma dosáhla úspěšných výsledků v ukazateli ROCE s 48,55 %, podařil se obrat zásoby na peněžní prostředky v intervalu dvou dnů, obrátkovost zásob byla urychlena na dvě stě desetkrát za rok a likvidita druhého stupně s 1,18 % odpovídala optimální výši. Rok 2010 přinesl spíše nepříznivé změny, a to ohledně rentability tržeb, kde výsledek byl 0,4 %, vzrostla nákladovost tržeb až na 99,6 % a firma Novum Czech měla nejhorší úrokové zatížení s téměř 60% za sledované období.

V letech 2010-2011 se výrazně zvýšily ostatní provozní výnosy o 3,5 mil., a ty přispěly i k dalšímu růstu u výsledku hospodaření z běžného účetního období o 440 tis. Celková aktiva zaznamenala růst o 2,56 mil. Firma kupovala dlouhodobý majetek a zároveň zvyšovala své zásoby. Krátkodobé a dlouhodobé pohledávky zůstávají téměř konstantní. Za rok 2012 došlo k lehkému růstu ve srovnání s předešlým rokem.

Náhlý převrat v roce 2013 tvrdě zasáhl do obchodní činnosti, kdy společnost musela podat trestní oznámení za nesplacenou pohledávku v hodnotě necelých 10 milionů Kč. Firma, která nedokázala svou pohledávku uhradit, šla do konkurzu s tím, že podle znaleckého posudku se hodnota pohledávky snížila na nižší hodnotu, než jakou měla původně, a obviněná osoba teď splácí pohledávku po jednom tisíci Kč měsíčně. Bylo nutné pohledávku nedaňově odepsat. Tato kauza ovlivnila, náhlé sníží vlastního kapitálu a krátkodobých pohledávek. Dovedla společnost k vyššímu zadlužení.

V roce 2013 se nejvíce zvýšila stálá aktiva zásluhou expandování společnosti v oblasti dlouhodobého hmotného majetku. Tržby za prodej zboží se prudce snížily, snížily se náklady na prodané zboží a kvůli pořízení DHM výrazně stouply odpisy. Vlastní kapitál byl sníženým výsledkem hospodaření z minulých let, a proto byla rentabilita vlastního kapitálu v záporu. Ostatní rentability se ukázaly v tomto roce rostoucí, až na ROCE, které bylo v záporné hodnotě. Míra celkové zadluženosti stoupla na 117,17 %. Všechny ukazatele stability se celkově zhoršily.

Na základě všech zjištěných údajů nelze podnik hodnotit negativně, navzdory těžkému období v roce 2013 společnost vykazovala výsledek hospodaření za běžné účetní období ve

všech analyzovaných letech kladný a stabilní. Obchodní korporace Novum Czech má velké množství zásob, evidentně zpomalují růst likvidity, popřípadě může nepotřebné zásoby prodat anebo zasáhnout do kalkulace nákladů, cenotvorby, marketingu, a tímto způsobem zvýšit tržby. Ohledně organizační struktury by bylo užitečné, vytvořit oddělení IT a mezd ve firmě. Vzhledem k tomu, že je to malá firma, mohla by tím ušetřit na nákladech a zároveň si více chránit interní informace, které nebudou zpracovávány v cizích outsourcingových firmách.

6 Závěr

Úkolem finančních analýz je nalézt komplexní obraz o finančním zdraví firmy a uživatelům tak napovědět, kde se hospodaření podniku nerozvíjí, jak by se předpokládalo. Své uplatnění finanční analýza našla v hodnocení ekonomické situace podniků z příčiny nestálosti dat, nesnadnému vypracování, neexistujícím obecně platných úspěšných výsledků z finančních analýz a návodů, jak vést úspěšně firmu. Pro vypracování kvalitních výsledků je nutné mít správné, přesné a pravdivé účetní výkazy, které jsou hlavním východiskem k těmto analýzám.

V této bakalářské práci byly vysvětleny nejpoužívanější metody hodnocení finanční situace podniku v teoretické rešerši a v navazující části byly demonstrovány na konkrétním příkladu firmy Novum Czech, s. r. o. Celkové finanční zdraví společnosti lze označit jako stabilní a dlouhodobě uspokojivé. Podnik je celé sledované období v zisku a i přes některé překážky, kdy se firma musela ve velké míře zadlužit, se dokázala udržet na trhu. Celé období fungování firmy nebyly nalezeny žádné znatelné výkyvy kromě roku 2013.

Doporučení firmě Novum Czech, s. r. o. se vztahují k přísnějším kontrolám solventnosti nových dodavatelů, ke snížení nepotřebného oběžného majetku například jeho prodejem, snížením nákladů, tím že podnik zruší outsourcing a využije na tuto pronajímanou službu své zaměstnance. S nízkou marží je zde stále prostor na její zvýšení, tím by bylo docíleno vyšších tržeb. Další opatření, které by firma mohla využít je větší podpora marketingu, kde firma může získat nové zákazníky.

7 Seznam použitých zdrojů

Tištěné zdroje:

- BLAHA, Zdenek, Sid, JINDŘICHOVSKÁ, Irena. *Jak posoudit finanční zdraví firmy*. 3. rozš. vyd. Praha: Management Press, 2006, 194 s. ISBN 80-7261-145-3.
- BOKŠOVÁ, Jiřina. *Účetní výkazy pod lupou I. Základy účetního výkaznictví*. 1. vyd. Praha: Linde Praha, 2013, 512 s. ISBN 978-80-7201-921-2.
- FOTR, Jiří, SOUČEK, Ivan. *Podnikatelský záměr a investiční rozhodování*. 1. vyd. Praha: Grada Publishing, 2005, 356 s. Expert (Grada). ISBN 80-247-0939-2.
- GRÜNWARD, Rolf, HOLEČKOVÁ, Jaroslava. *Finanční analýza a plánování podniku*. 1. vyd. Praha: Ekopress, 2007, 179 s. ISBN 978-80-86929-26-2.
- KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. *Finanční analýza: krok za krokem*. 2. vyd. Praha: C. H. Beck, 2008, 140 s. ISBN 978-80-7179-713-5.
- KALOUDA, František, MENŠÍK, Josef. *Základy firemních financí: cvičebnice*. 1. vyd. Brno: Masarykova univerzita, 2005, 63 s. ISBN 80-210-3872-1.
- ROSOCHATECKÁ, Eva, TOMŠÍK, Karel, GEBELTOVÁ, Zdeňka, PANKOVÁ, Ludmila. *Cvičení z ekonomiky podniků*. 3. vyd. V Praze: Česká zemědělská univerzita, Provozně ekonomická fakulta, 2014, 138 s. ISBN 978-80-213-2258-5.
- SEDLÁČEK, Jaroslav. *Finanční analýza podniku*. 2., aktual. vyd. Brno: Computer Press, 2011, 152 s. ISBN 978-80-251-3386-6.

Elektronické zdroje:

a) Elektronické knihy:

- ARORA, M. N. Management Accounting: *Theory, Problems and Solutions* [online kniha]. Mumbai: Himalaya Publishing House, © 2009, s. 257 [cit. 2015-11-18]. ISBN 9789350432228. Dostupné z WWW: <http://site.ebrary.com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/reader.action?docID=10415102&pg=107>.
- RAMA GOPAL, CA. C. Financial Management: *[Text cum suggested answers]* [online kniha]. Daryaganj. Delhi: New Age International, © 2008, s. 457 [cit. 2015-11-18]. ISBN 9788122428681. Dostupné z WWW: <http://site.ebrary.com.infozdroje.czu.cz/lib/czup/reader.action?docID=10318697>.

b) Elektronické články:

- HOLÍKOVÁ, Petra. Časové rozlišení. Uctovani.net: *Jasně a srozumitelně* [online článek]. květen 2011, © 2010-2015, kategorie maturitní otázky [cit. 2015-11-08]. Dostupné z WWW: <http://www.uctovani.net/clanek.php?t=Casoverozliseni&idc=39%20%E2%80%A2>.

c) Internetové stránky:

- Novum Czech: Ochrana rostlin a osiv. *Novum Czech, s. r. o.: O firmě* [online]. [b.r.], [cit. 2016-02-04]. Dostupné z WWW: <http://www.novumczech.cz/34-o-firme.htm>.
- Portál veřejné správy: Zákony [online]. Ministerstvo vnitra, © 2015 [cit. 2016-03-01]. Dostupné z WWW: <https://portal.gov.cz/app/zakony/zakonPar.jsp?page=0&idBiblio=54043&recShow=6&nr=500~2F2002&rpp=15#parCnt>.
- Investopedia. Return On Capital Employed (ROCE) [online]. © 2016 [cit. 2015-11-08]. Dostupné z WWW: <http://www.investopedia.com/terms/r/roce.asp>.
- Ministerstvo spravedlnosti České republiky: Veřejný rejstřík a Sbírká listin: *NOVUM Czech, s. r. o., C 63196 vedená u Městského soudu* [online]. Praha, © 2012-2015 [cit. 2016-02-08]. Dostupné z WWW: <https://or.justice.cz/ias/ui/rejstrik-firma.vysledky?subjektId=506859&typ=UPLNY>.

d) Příloha k odborné literatuře CD:

- KISLINGEROVÁ, Eva, HNILICA, Jiří. Finanční analýza: krok za krokem. *finanční _analýza. Výkaz zisků a ztrát k....*[CD]. vyd. 2. Praha: C. H. Beck,.

8 Přílohy

Příloha 1 Zjednodušená rozvaha

Položky rozvahy	v tis. Kč				
	2009	2010	2011	2012	2013
AKTIVA CELKEM	44 011	39 837	42 389	42 375	33 759
DM	3 615	5 335	6 256	7 765	8 288
DNM	0	0	0	0	0
DHM	3 615	5 335	6 256	7 765	8 288
DFM	0	0	0	0	0
Oběžná aktiva	37 939	32 086	33 043	34 286	24 651
Zásoby	787	1 445	2 964	4 558	8 015
DP	0	3 995	3 995	3 994	0
KP	37 150	26 646	25 977	25 705	16 374
KFM	2	0	107	29	262
Časové rozlišení	2 457	2 416	3 090	324	820
PASIVA CELKEM	44 011	39 837	42 389	42 375	33 759
Vlastní kapitál	3 296	3 099	3 984	3 950	-5 900
Základní kapitál	100	100	100	100	100
Kapitálové fondy	0	0	0	0	0
Fondy ze zisku	0	0	0	0	0
VH minulých let	1 983	2 396	2 841	2 729	-7 093
VH běž. účet. období	1 213	603	1 043	1 121	1 093
Cizí zdroje	40 007	36 738	37 495	38 425	39 657
Rezervy	0	0	0	0	0
Dlouhodobé závazky	111	55	-12	0	-12
Krátkodobé závazky	31 576	27 108	29 310	27 734	30 178
BÚV	8 320	9 575	8 197	10 691	9 491
Časové rozlišení	708	0	910	0	2

Zdroj: Vlastní úprava

Příloha 2 Zjednodušený výkaz zisků a ztrát

Položky VZZ	v tis. Kč				
	2009	2010	2011	2012	2013
Celkové tržby	165 706	154 979	157 718	170 657	150 437
Tržby za prodej zboží	164 366	152 568	156 099	168 919	149 710
Náklady vynaložené na prodané zboží	151 188	143 025	149 475	160 164	137 938
Obchodní marže	13 178	9 543	6 624	8 755	11 772
Výkony	910	1 639	1 619	1 589	727
Tržby za prodej vl. výrobků a služeb	910	1 639	1 619	1 589	727
Aktivace	0	0	0	0	0
Výkonová spotřeba	15 315	14 954	14 057	13 574	14 968
Spotřeba materiálu a energie	2 440	3 348	2 656	1 966	2 297
Služby	12 875	11 606	11 401	11 277	13 002
Přidaná hodnota	-1 227	-3 772	-5 814,00	-2 469	-3 230
Osobní náklady	2 456	2 277	2 075	1 783	1 841
Daně a poplatky	41	54	54	68	96
Odpisy dl. nemot. a hmot. majetku	537	78	582	835	1 458
Tržby z prodeje DM a materiálu	430	772	0	149	0
Ostatní provozní výnosy	6 982	7 355	10 869	8 469	9 417
Provozní VH	2 491	1 069	2 010	2 278	2 234
Výnosové úroky	1	743	384	247	134
Nákladové úroky	441	636	540	394	333
Finanční výsledek hospodaření	-644	-205	-564	-780	-864
Daň z příjmu za běžnou činnost	557	364	445	382	479
VH za běžnou činnost	1 290	500	1 001	1 116	891
Mimořádný výsledek hospodaření	-77	103	42	5	202
VH za účetní období	1 213	603	1 043	1 121	1 093
VH před zdaněním	1 770	967	1 488	1 503	1 572

Zdroj: Vlastní úprava

9 Seznam zkratk

běž.	běžný
b.r.	bez roku
BÚV	bankovní úvěry a výpomoci
CF	peněžní tok
CFN	čistý peněžní tok
č.	číslo
ČPK	čistý pracovní kapitál
DFM	dlouhodobý finanční majetek
DHM	dlouhodobý hmotný majetek
dl.	dlouhodobý
DM	dlouhodobý majetek
DNM	dlouhodobý nehmotný majetek
DP	dlouhodobé pohledávky
EAT	výsledek hospodaření po zdanění neboli čistý zisk
EBT	výsledek hospodaření před zdaněním
EBIT	zisk před úhradou daně a nákladových úroků
EBITDA	zisk před úroky zdaněním a odpisy
IT	internetové technologie
KFM	krátkodobý finanční majetek
KP	krátkodobé pohledávky

L	likvidita
mat.	materiál
mil.	milion
OZ	obchodní zástupce
ROA	rentabilita celkových vložených aktiv
ROCE	rentabilita dlouhodobě investovaného kapitálu
ROE	rentabilita vlastního kapitálu
ROI	rentabilita vloženého kapitálu
ROS	rentabilita tržeb
s. r. o.	společnost s ručením omezeným
tis.	tisíc
úč.	účetního
VH	výsledek hospodaření
VZZ	výkaz zisku a ztrát
vl.	vlastní
ZC	zůstatková cena